

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 26P/96/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119203727
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Balalová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2019:3119203727.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa Y. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľov, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, O. X., štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom Y. ulica XXX/X, K. II - K. a otca, S. Y., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom Obec E. N., o návrhu navrhovateľov: 1/ M. Y., štátnej občianky Slovenskej republiky, bytom O. XXX/XX, E. N. a 2/ Z. Y., štátneho občana Slovenskej republiky, bytom O. XXX/XX, E. N. na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti takto

rozhodol:

Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

I. Maloletá Y., nar. XX.XX.XXXX sa ponecháva v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov - starých rodičov M. Y. a Z. Y., obaja bytom O. XXX/XX, E. N..

II. Matke dieťaťa sa nariaďuje platiť výživné na maloletú Y. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktoré je matka povinná poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

III. Otcovi dieťaťa sa nariaďuje platiť výživné na maloletú Y. mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktoré je otec povinný poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

IV. Navrhovateľke 1/ M. Y. a navrhovateľovi 2/ Z. Y. sa ukladá, aby v lehote do 3 mesiacov od právoplatnosti tohto neodkladného opatrenia podali na príslušnom súde návrh na začatie konania vo veci samej o zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.“

odôvodnenie:

1. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, doručeným súdu dňa 09.05.2019, pred začatím konania vo veci samej, sa navrhovateľka 1/ domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti, otec dieťaťa by bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 80,- Eur a matka dieťaťa sumou 40,- Eur mesačne. Navrhovateľka 1/ v návrhu uviedla, že je starou matkou maloletej zo strany otca maloletej. Dôvod, pre ktorý podáva návrh je ten, že ani jeden z rodičov sa nevie dostatočne postarať o dieťa, nakoľko sú závislí na alkohole a drogách. Otec maloletej je tiež odsúdený za nebezpečné vyhrážanie, za čo pôjde do väzenia. Následne do zápisnice spísanej na Okresnom súde Trenčín dňa 14.05.2019 navrhovateľka uviedla, že dopĺňa svoj návrh tak, že žiada, aby bol doplnený aj druhý navrhovateľ, v osobe jej manžela - navrhovateľ 2/, ktorý sa k jej návrhu pripojil svojím podpisom.

2. Súd sa oboznámil s návrhom navrhovateľov, lustráciu otca v ZVJS, lustráciami účastníkov v Registri obyvateľov SR, lustráciou účastníkov v Sociálnej poisťovni, odpismi z registra trestov navrhovateľov, rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 1T/64/2014-50 zo dňa 15.08.2014, trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín č. k. 8T/34/2018-98 zo dňa 21.05.2018, trestným rozkazom Okresného súdu Trenčín č. 0T/56/2018 zo dňa 26.03.2018, uznesením Okresného súdu Prievidza č. 1Tp/65/2018 zo dňa 21.11.2018, príkazom súdu č. 17Tp/67/2018 zo dňa 11.12.2018 ako aj trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza č. k. 1T/27/2019-114 zo dňa 25.03.2019 a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Maloletá pochádza z priateľského vzťahu rodičov, ktorí v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti. Otec sa dopúšťa trestnej činnosti, za čo bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, avšak toto rozhodnutie nenadobudlo doposiaľ právoplatnosť. Matka dieťaťa sama maloletú odovzdala do starostlivosti navrhovateľov dočasne, kým si s otcom dieťaťa neupraví svoje pomery. Maloletá sa tak nachádza v osobnej starostlivosti navrhovateľov.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 24.05.2019 mal súd za preukázané, že obaja navrhovatelia sa vyjadrili, že na podanom návrhu trvajú. Zároveň uviedli, že ich syn - otec dieťaťa je v súčasnosti bezdomovec, pred týždňom ho prepustili z psychiatrickej liečebne, a obaja rodičia maloletej sú závislí na alkohole a drogách, fetujú. Matka dieťaťa je v siedmom mesiaci tehotenstva a kvôli domácej násilii sa skrýva v inom meste a aj preto dala maloletú do starostlivosti navrhovateľov. Otec dieťaťa je odsúdený kvôli domácej násilii a má nastúpiť do výkonu trestu. Maloletá bola u navrhovateľov aj počas Veľkej noci, je na nich zvyknutá. Navrhovatelia žijú s dcérou a maloletou v rodinnom dome, navrhovateľka pracuje ako operátorka s mesačným príjmom 700,- Eur netto, iný príjem nemá. Navrhovateľ pracuje ako vodič s mesačným príjmom 750,- Eur mesačne a je poberateľom invalidného dôchodku v sume 175,- Eur mesačne. Matka dieťaťa bola v minulosti závislá na pervitíne, v septembri 2016 po preliečení neabstinovala, nakoľko po prijatí do Fakultnej nemocnice Y. mala matka aj maloletá pozitívne výsledky na omamné látky - opiáty. Matku dieťaťa otec dieťaťa opakovane fyzicky napadol. Na základe viacerých oznámení na rodičov dieťaťa počas opakovaných šetrení nebolo ani raz preukázané, že by obaja boli pod vplyvom alkoholu alebo drog. V čase šetrení matka i bez prítomnosti otca dieťaťa, opakovane tvrdila, že nemajú v domácnosti problémy, nepijú a nepožívajú žiadne návykové ani psychotropné látky. Avšak v súčasnosti matka dieťaťa uviedla, že sa otca dieťaťa bojí, ale na druhej strane by mu chcela pomôcť. Matka sa aktuálne javí v situácii, že sama nevie, čo chce, pretože i napriek tomu, že otec má ísť do výkonu trestu odňatia slobody na 16 mesiacov za napadnutie matky detí, chce mu matka pomáhať aj keď sa ho teraz bojí. Matka počas pohovoru na úrade dňa 16.05.2019 uviedla, že otca bola pozrieť na psychiatrii v G., ale zajtra ho majú prepustiť, pričom on sám uviedol, že by chcel ísť do resocializačného zariadenia. Vzhľadom k tomu, že počas šetrenia v domácnosti dňa 07.05.2019 bol otec pod vplyvom návykovej látky, kedy uviedol, že s matkou dieťaťa mali požiť pervitín, bola aj matka požiadaná o preukázanie testu na drogy. Matka na úrad priniesla výsledky testov, ktoré boli negatívne, pričom však uviedla, že moč si priniesla sama z domu. Matka uviedla, že navštevuje gynekológa, u ktorého požiadala o vykonanie krvných testov za účelom preverenia, či nepožila v blízkej dobe omamné a psychotropné látky. Matka uvádza, že je v pravidelnom telefonickom kontakte s maloletou dcérou a so starou matkou - navrhovateľkou majú dobrý vzťah, nehádajú sa. Taktiež matka dieťaťa uviedla, že dobrovoľne po dohode s navrhovateľkou odovzdala maloletú dočasne do jej starostlivosti, kým si s otcom zastabilizujú situáciu. Matka ďalej uviedla, že v tejto chvíli sa nevie vyjadriť, či by súhlasila so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Záverom správy kolízny opatrovník uvádza, že prešetrením pomerov v domácnosti starých rodičov bolo zistené, že aktuálne spoločne zabezpečujú starostlivosť o maloleté dieťa a spoločne aj zabezpečujú chod domácnosti. Nedostatky v starostlivosti o dieťa neboli zistené. Bolo zistené, že starí rodičia majú zabezpečené všetky potreby pre maloletú (postieľku, kočík, stoličku, hračky, kozmetiku). Nakoľko rodičia maloletej nie sú schopní sa o maloleté dieťa starať, kolízny opatrovník odporučil súdu návrhu starých rodičov na ponechanie maloletej v ich náhradnej osobnej starostlivosti vyhovieť. Ďalej odporučil, aby súd zaviazal oboch rodičov na výživu maloletej sumou vo výške minimálneho výživného na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín.

5. Z pripojených trestných rozhodnutí Okresného súdu Trenčín ako aj Okresného súdu Prievidza mal súd za preukázané, že otec sa dopustil prečinu poškodzovania cudzej veci, ďalej trestného činu pod vplyvom návykovej látky, trestného činu nebezpečného vyhrážania. Otcovi dieťaťa tiež bol rozhodnutím Okresného súdu Prievidza číslo 1Tp/65/2018 uložený okrem iného zákaz styku s matkou dieťaťa ako aj zákaz úmyselne sa priblížiť k poškodenej na vzdialenosť menšiu ako päť metrov. Trestným rozkazom

Okresného súdu Prievidza č. k. 1T/27/2019-114 bol otec uznaný za vinného zo spáchania prečinu nebezpečného vyhrážania, ktorého sa mal dopustiť na matke dieťaťa, a za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov. Uvedená vec však nie je právoplatne skončená, pretože obvinený otec dieťaťa voči nemu podal odpor.

6. Súd mal z lustrácie v Registri obyvateľov za preukázané, že navrhovatelia sú rodičmi otca maloletého dieťaťa. Navrhovatelia sú manželia, žijú v spoločnej domácnosti. Navrhovateľka 1/ a navrhovateľ 2/ v registri priestupkov sú bez záznamov. Zo súdom vyžiadaného odpisu registra trestov bolo zistené, že navrhovateľka 1/ a navrhovateľ 2/ nemajú záznam v Registri trestov GP SR. Z lustrácie rodičov v Sociálnej poisťovni mal súd za preukázané, že títo momentálne nie sú zamestnaní.

7. Podľa § 2 ods. 1, 2 CMP (z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP) z. č. 160/2015 Z. z., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 360 ods. 1, 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

12. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka, blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne počítavala ako vlastnú ujmu.

15. Podľa § 44 ods. 1 - 4 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

16. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec

neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov.

17. V danej veci mal súd za to, že sú splnené podmienky na vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia v zmysle návrhu navrhovateľov 1/ a 2/. Súd mal za osvedčené, že starostlivosť o maloletú nevykonávajú jej rodičia, a to z dôvodu, že otec užíva návykové látky, pácha trestnú činnosť a bol zatiaľ neprávoplatne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody za prečin nebezpečného vyhrážania, ktorého sa mal dopustiť na samotnej matke dieťaťa. Matka dieťaťa bola sama tiež v minulosti závislá na omamných látkach, v súčasnosti je v siedmom mesiaci tehotenstva. Matka dieťaťa sama dobrovoľne odovzdala maloletú do opateru a starostlivosti navrhovateľov. Otec bol do začiatku mája 2019 hospitalizovaný na psychiatrii, pričom po prepustení je bez stáleho bývania. Súd mal za preukázané, že navrhovatelia 1/ a 2/ sú pre maloletú blízkymi osobami, sú starými rodičmi maloletej z otcovej strany. Ďalej mal súd za preukázané, že navrhovatelia majú vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a vývoj maloletej. V súčasnosti ani jeden z rodičov, nie je schopný osobnú starostlivosť o maloletú vykonávať. Dokonca možno konštatovať, že rodičia svojím aktuálnym spôsobom života ohrozujú riadny život a výchovu maloletej, kedy je podozrenie, že rodičia užívajú omamné látky, otec je dokonca viackrát trestne stíhaný a zatiaľ neprávoplatne bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody. Uvedené zistenia súd nemohol nechať bez povšimnutia a preto za danej situácie, aj s poukazom na názor kolízneho opatrovníka, mal za to, že jednoznačne bude v záujme maloletej, aby bola ponechaná v osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí riadne zabezpečujú jej výchovu a sú schopní zabezpečiť jej pokojné a zdravé výchovné prostredie. Za danej situácie súd návrhu navrhovateľov 1/ a 2/ vyhovel, pretože ponechanie maloletej v starostlivosti navrhovateľov je jednoznačne v jej záujme, keďže rodičia sa o ňu v súčasnosti neodkážu postarať.

18. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletemu dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

19. Keďže súd vyhovel návrhu a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú ponechal v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov 1/ a 2/, súčasne neodkladným opatrením upravil aj vyživovaciu povinnosť matky aj otca k maloletej. S poukazom na ustanovenie § 366 CMP súd nariadil každému z rodičov neodkladným opatrením platiť na maloletú výživné v nevyhnutnej miere, a to vo výške minimálnej zákonnej vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, t. j. vo výške 30 % životného minima na nezaopatrené dieťa, ktorá aktuálne predstavuje sumu 28,08 Eur mesačne, a ktorú je povinný plniť každý rodič bez ohľadu na jeho schopnosti a možnosti. Súd v súlade s § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil matke aj otcovi maloletej povinnosť vyživovaciu povinnosť plniť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín. Súd nemohol v tejto časti vyhovieť návrhu, pretože ani jeden z rodičov v súčasnosti nie je zamestnaný a preto súdom určená výška vyživovacej povinnosti je primeraná ich možnostiam a schopnostiam. Preto súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne (v jednom vyhotovení) (§ 357 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je v časti ponechania maloletého dieťaťa v starostlivosti navrhovateľov vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).

V časti určenia vyživovacej povinnosti je neodkladné opatrenie vykonateľné dorúčením (§ 332 ods. 1 CSP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).